

Vasile TODI

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

MARINEL PAȘCA

Despre cine să scriu într-o lună frumoasă ca o ulcică cu vin învecinându-se cu floarea de busuioc, pe o masă curată din pridvorul unei case bătrânești? Un om al cărui adevăr inestimabil a rămas iluzia, a crezut toată viața că nimic nu e mai frumos decât ce se află în zare și în zarea prieteniei mele, toamna, se zăresc viile celui mai plăcut mirositor oraș al Banatului: Recaș. Acolo, demult, într-un amurg tomonic, purtând la poale nestematele unei iubiri târzii, am înțeles că cu timpul, toate se schimbă, în afară de floarea viei și de glasul vinului. Mai rămâne ceva totuși neschimbat: cumpăna prieteniei.

În apropierea ei, l-am cunoscut pe Marinela Pașca, pe prietenul meu Marinela Pașca, omul atât de delicat încât pare desprins dintr-o seară de la belle époque. În adevăr, l-am întâlnit pentru întâia dată în vorbele frumoase ale locuitorilor orașului său. Mi-a fost greu să cred că pe un edil de oraș, care oraș mai are și vreo șase localități aparținătoare, îl pot vorbi oamenii numai de bine. Și totuși se poate...

Mai apoi, ne-am cunoscut și i-am relatat vorbele frumoase ale oamenilor din Recaș despre el și l-am simțit – spre cinstea sa – stingherit de laude. Marinela Pașca, omul care trăiește convins că locul nașterii noastre înseamnă totul, iar pământul acesta consfințește în fiecare din noi un rost, o vocație: iubirea de vatră. Și mai crede el, că oricine face în viață tot ce-i stă în putință oricât de umilă ar fi condiția sa, contribuie cu ceva ca să lase lumea mai frumoasă decât a găsit-o. Nu merită un astfel de om să scriu despre el?

Doar de la el am aflat, că acum 564 de ani a fost menționată pentru întâia dată existența viilor de Recas într-un act în care Mihail de Ciorna, Banul Severinului, cumpăra viile de la Ioan și Ecaterina Magyar pentru 32 florini ungurești de aur. Ce vremuri...

Frumoasă este toamna în care pot scrie despre prieteni. Atât de frumoasă și atât de blajină, încât pare chiar dispusă să ne ajute să pătrundem mai bine, sfatul marelui Fănuș: "Beți vin bun, iubiți numai ce vă place și pe furis..."

DIN CARTEA ÎNȚELEPCIUNII LUI ISUS- FIUL LUI SIRAH

Domnul a înălțat pe tată peste fii și a întărit judecata mamei peste copii.
Cel care cinstește pe tată se va curăți de păcat.
Și ca acel care strânge comori, așa este cel care cinstește pe mama sa.
Cel care cinstește pe tată se va

veseli de fii și în ziua rugăciunii sale va fi auzit.
Cel care mărește pe tată va avea viață lungă, și cel care se teme de Domnul cinstește pe mama sa.
Cel care se teme de Domnul va cinsti pe tatăl său și ca stăpânitor va sluji celor care l-au născut.

Cu fapta și cu cuvântul cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți vină binecuvântare de la ei.
Că binecuvântarea tatălui întărește casele fiilor, iar blestemul mamei le dărmă până în temelie.
Și chiar de i se va împușca mintea lui, ai îndurare și nu-l

disprețui când tu ești în putere, Pentru că milostenia arătată tatălui nu va fi uitată și, în pofda păcatelor, se va zidi casa ta. În ziua necazului tău Iși va aduce aminte Domnul de tine și, ca gheața când este senin, așa se vor topi păcatele tale.
Ca un hulitor este cel care părăsește pe tată și blestemat de Domnul este cel care mânia pe mama sa.

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Istoric

Cea de-a doua clădire ca frumusețe pe Surogat este tocmai clădirea pe care cea mai veche Camera de Comerț din România și-a construit-o în perioada interbelică. Înființată în anul 1850, Camera de Comerț din Timișoara a fost găzduită ani de-a rândul în diverse edificii din Cetate. O perioadă îndelungată a funcționat și în Palatul Lloyd. Timp de mai mulți ani, Camera a făcut demersuri pentru construcția unei clădiri proprii. După planurile arhitectului László Székely, începe în 1926 construcția unui impozant palat, cu parter înalt - spațiu pentru magazine, cu un prim etaj maestos și cu balcon în camera de consiliu, cu alte trei etaje cu locuințe de închiriat și, în plus, mansarda. Arhitrava joacă rolul de legătură între frontonul fațadei și acoperiș, iar podul supraînălțat aduce clădirea la nivelul palatului vecin. Palatul nostru are două fațade: una pe Surogat și alta pe str.

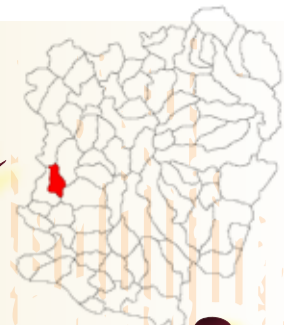

Palatul Camerei de Comerț și Industrie din Timișoara

Lenau, identice. În dreptul acoperișului și arhitravei se înalță două statui după principiul "un lucru trebuie făcut temeinic și cumpătat". Cum gustul clasei burgheze de atunci cerea și alegorii, cele două statui reprezintă industria metalurgică și cea casnică. Inițial, sculptorul Romul Ladea câștigase

un concurs centru realizarea mai multor sculpturi la Palatul Administrativ, dar, cum lucrurile se schimbă, două au ajuns la Palatul Camerei de Comerț și înfrumusețează stilul clasic al clădirii, deși furtunile și timpul le-au deteriorat într-atât încât ar necesita reparații. După 1948, o dată cu desființarea camerelor teritoriale de comerț, clădirea a intrat în patrimoniul statului. Aici a funcționat decenii întregi cabinetul județean al P.C.R., la primul etaj, luxos și elegant. În 1990, la Timișoara s-a reînființat prima cameră de comerț teritorială, semn că orașul și-a păstrat vechea deprindere comercială. Locatarii de la etajele II-IV, fără nici o vină, s-au trezit în mijlocul unor procese privitoare la proprietarul palatului. Deși construit de cameră, palatul nu poate (cel puțin deocamdată) reveni proprietarului care l-a construit. Cum însă, la începutul anului 2000, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură din Timișoara a sărbătorit cei 150 de ani de existență, să-i urăm un binemeritat "La mulți ani!"

Foaiia de Grădinari

Pagină editată de Primăria Grădinari ■

IANCU LEPA, ÎNTRE DEDICAREA PENTRU LOCUTORI ȘI DRAGOSTEA PENTRU DANSUL POPULAR

INTERVIU REALIZAT DE MONICA GAIȚA

Uorbim cu un viceprimar cu experiență, un om gospodar pe care locuitorii din Grădinari l-au reales. Spuneți-ne, când ați fost ales viceprimar pentru prima dată?

► Am fost ales viceprimar după revoluție, două mandate, apoi am pierdut alegerile și am lucrat ca referent cultural la Casa de Cultură "Mihai Eminescu", din oraș. Specialitatea mea este coregrafia.

Coregrafia pare să ocupe un loc foarte important în viața dumneavoastră, de unde schimbarea aceasta, înclinația pentru a lucra în administrația locală?

► După revoluție, împreună cu domnul primar Ion Moșoarcă, care îmi este și prieten, am hotărât să candidăm. Eu eram dansator și solist vocal la Ansamblul "Junii Carașului" și apoi m-am văzut în administrația locală. Am reușit în alegeri două mandate, dânsul a rămas în continu-

are, eu am pierdut dar ne-am reîntâlnit în acest mandat. Despărțirea nu a fost totală, eu fiind în acest timp consilier.

Care au fost problemele cele mai mari pe care le-ați întâmpinat la Primărie?

► Problemele au fost de ordin financiar care ne-au făcut să încetăm unele lucrări. Avem o lucrare de canalizare în comună, și de doi ani nu am primit nicio subvenție de la Guvern.

În decursul experienței în primărie, pe lângă problemele întâmpinate, ați avut parte și de realizări alături de domnul primar Ion Moșoarcă. Care ar fi acestea?

► Lucrările de care suntem foarte mândri sunt alimentarea cu apă la Grădinari, renovarea sediului Primăriei, renovarea Casei Culturale din Greoni, și 2,8 km de asfaltare a drumurilor intravilane din comună.

Pe domnul primar Ion Moșoarcă, cum l-ați descrie în câteva cuvinte, pentru cititorii noștri.

► Este un bun fiu al comunei, om gospodar, rezolvă problemele care îi sunt aduse în atenție sau pe care le identifică. Drept dovadă, în anul 2010 a fost declarat de Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, "Primarul Anului", premiu pe care-l merită cu brio. Știe să se aplece spre oamenii din comună și susține și viața culturală din comună. Drept dovadă stau ansamblurile noastre, Ansamblul "Caraș" aici în comună și ansamblul "Junii Carașului" la Greoni cu o tradiție de peste 30 de ani, la care eu am fost coregraf. Am instruit acolo patru generații, astfel că, la un moment dat, am ajuns să instruiesc copiii celor care mi-au fost elevi la început.

Cum vă simțiți între ei?

► Între ei, mă simt cu cel puțin 20 de ani mai tânăr.

va urma

SĂRBĂTOAREA VĂII CARAȘULUI

DIALOG CONSEMNAȚ DE SANDA BOLDEA

Orice discuție cu domnul viceprimar al comunei Grădinari, este umbră duios, de nostalgia pentru cântecul și dansul popular românesc. Iar când vorbim despre „Sărbătoarea Văii Carașului”...

Recent, s-a încheiat a 10-a ediție a Sărbătorii Văii Carașului, a fost greu să inițiați un asemenea eveniment domnule viceprimar Iancu Lepa?

► Poate la început, dar acum nu.

Câți artiști ați avut în acest an?

► Anul acesta am avut pentru 400 de artiști care au participat, iar în partea a doua a Sărbătorii am avut invitați în jur de șase sau opt soliști de marcă. Anul acesta ne-au onorat cu prezența Nicu Novac, Ramona Vița, Soții Cornelia și Lupu Rednic și Robert Târnavăanu.

Participanții la această Sărbătoare sunt numai din Valea Carașului?

► Da, invităm toate ansamblurile din această zonă împreună cu tarafurile.

Cât durează Sărbătoare propriu-zisă?

► În jur de opt ore de muzică și obiceiuri din Valea Carașului, iar în tot acest timp participanții și interpreții au primit ropote de aplauze din partea publicului, mai numeros cu fiecare an.

Primăria a sprijinit manifestarea?

► Evenimentul desfășurat la Greoni s-a bucurat de toate condițiile și sprijinul administrației locale.

Sărbătoare Văii Carașului de desfășoară anual la aceeași dată?

► Nu, data se schimbă, dar luna rămâne mereu aceeași. Doar anul acesta a fost programată în luna iunie.

Pentru anul ce va să vie, ce planuri aveți?

► Mergem înainte cu această Sărbătoare, va fi a 11-a ediție, iar de la an la an sperăm să fie tot mai bine și oamenii care apreciază Sărbătoarea Văii Carașului să participe la aceasta într-un număr tot mai însemnat. Doar în acest fel putem păstra obiceiurile și cântecele Bănățene care ne sunt atât de dragi.

UNIREA GRĂDINARI, SPERANȚA ÎN SPORT A COMUNEI NOSTRE

Prof. MARȚIAN LEPA

În sezonul 2011-2012, echipa Unirea Grădinari pornește la drum într-un nou campionat al Ligii 5, zona Reșita, cu jucători tineri din cele două localități, Grădinari și Greoni.

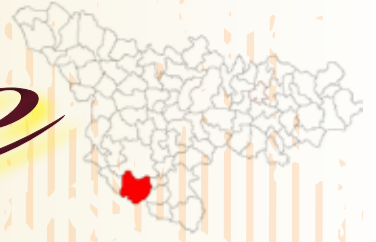
Componența echipei Unirea Grădinari:

Mihai Sarmes - președinte
Ion Moșoarcă - președinte de onoare
Ionel Cornoiu - director tehnic
Roman Gică - antrenor principal
Lepa Marțian - antrenor secund
Sporea Ilie - antrenor portari
Rodica Firca - medic

Lotul de jucători: Ioan Duma, Darius Tarbat, Alexandru Sporea, Marcel Roman, Benone Andrieș - veteranul lotului de jucători, Flavius Velcean, Răzvan Străin, Aurel Zăpărtan, Ionel Peia, Ariș Boartă, Ioan Teleucă, Bogdan Ursu, Ionuț Buțan, Florin Stângu, George Saș, Cristi Munea, Ionuț Cerbu, Tinu Murariu.

Suntem la început de campionat, este un lucru extraordinar că am reușit să alcătuim o echipă formată din jucători atât din Grădinari cât și din Greoni. Este un proiect frumos pe care sperăm să-l ducem la capăt cu succes, în ciuda greutăților financiare cu care ne confruntăm.

Foaia de FBanloc

Pagină editată de Primăria Banloc ■

Oameni din Primăria noastră

Banloc este mereu acasă pentru mine

INTERVIU REALIZAT DE MONICA GAIȚA

Venită din Oltenia, Veronica Malcoci, referent superior în Primăria Banloc a găsit aici o a doua casă care, de-a lungul timpului, a devenit fără doar și poate acasă. Tot ce are mai important în viață, familia și realizările pe plan profesional, toate sunt legate de acest colț din Banat.

Vorbiți atât de frumos despre Banloc, cunoașteți tot ce s-a întâmplat pe plan local de-a lungul timpului, de cât timp sunteți aici?

► Am ajuns aici cu serviciul, iar imediat după ce am ajuns, în 1977, m-am căsătorit. Nici atunci, nici acum nu aș mai putea pleca, nu mă lasă sufletul. Chiar și acum, merg câteva zile acasă, în Oltenia. Trei zile, trec cum trec, dar apoi mi-e dor de casă. În Banloc este inima mea.

Ați ocupat un post în Primărie încă de la început?

► Nu, la început am lucrat la școala, mai apoi s-a ivit un post în Primărie, m-am angajat și de atunci tot aici sunt.

Ca cetățean al Banlocului, ce v-ați mai dori pentru comuna dumneavoastră?

► Ar mai fi de făcut multe, dar există, ca peste tot, problema banilor. Domnul primar și-a propus multe, dorește realizarea de trotuare, continuarea asfaltării, perspective sunt, iar voința de a continua investițiile în comună este vizibilă din partea Primăriei. Mai lipsesc doar banii... Ceea ce deja s-a făcut, și cred eu, este mare lucru sunt lucrările la rețeaua de apă și introducerea gazului de când este domnul primar, investiții însumând peste 40 de miliarde lei vechi.

Am înțeles că ați cedat Castelul din Banloc Mitropoliei Banatului, are perspective mai bune acum?

► Noi așa credem, este posibil, vom vedea pe viitor.

În funcția pe care o dețineți, susțineți activitățile sportive în Banloc?

► Dar, cu siguranță, le susținem atât cât se poate, dar, din păcate, eu personal nu am reușit să particip personal la vreuna.

Suntem la debutul anului școlar, cum va participa Primăria Banloc la începutul acestui eveniment anual important?

► Suntem alături de unitățile de învățământ în tot timpul anului, nu doar la începerea anului școlar. Încercăm ca în fiecare an elevii să revină la școală în condiții mai bune, dovadă investițiile realizate. Îi susținem cum putem mai bine, iar de sărbători și de ziua copilului încercăm să bucurăm elevii din comună.

La începerea acestui an școlar, ne puteți spune dacă organigrama pentru acest an este completă?

► Nu, nu este. Mai sunt, din câte am înțeles, câteva posturi pentru care dascălii sunt calificați, dar nu sunt titulari.

va urma

CASTELUL CONTELUI DE BEODRA

Din anul 1783, domeniul Banloc se afla în posesia contelui de origine armeană maghiarizat Lázár Karácsonyi din Beodra (astăzi, Novo Milosevo, în Voivodina). Conte Lázár este cel care construiește castelul (cu un etaj), terminat la anul 1793. Domeniul conților Karácsonyi cuprindea întinse păduri bogate în Banat, dar și terenuri agricole, așa cum erau orezăriile de la Topolea, a căror alimentare cu apă a fost realizată de meșteri aduși din Italia. Erau pe domeniul heleșteu, plantații de tutun, ferme de animale (la Pescuș), herghelii de cai din rasa lipițan, o fabrică de spirt și o moară situate lângă gara din Banloc. După 1919, domeniul Karácsonyi din Banloc pierde o parte din terenuri în urma trecerii unei părți din Banat în posesia Regatului sârbilor și croaților, dar domeniul Banloc (împreună cu castelul și parcul) va rămâne unul dintre cele mai întinse din România. În anul 1922, contele Karácsonyi pleacă din țară, moșia îi este expropriată, parte din ea fiind împărțită țăranilor veniți de pe front. Casa Regală a României răscumpără la anul 1935 restul de moșie de la familia Karácsonyi (166 jugăre) cu suma de 22.000.000 lei. Banlocul devine domeniul regal și reședință permanentă a Principesei Elisabeta, sora Regelui Carol al II-lea al României și fostă regină a Greciei. Castelul adăpostea antichități, tablouri rococo, prețioase picturi în miniatură, monumente în marmură, executate de celebri sculptori italieni, o frumoasă colecție de arme, o alta de caricaturi, dar și o mumie adusă din Egipt. După abolirea monarhiei (1947), parte din angajați sunt alungați, statuile din parc sunt vandalizate, arhiva și biblioteca distruse. Castelul ajunge sediul G.A.S., al Ocolului Silvic, devine apoi Casă de bătrâni, orfelinat sau școală cu clasele I-X (1983-1991). O parte a parcului a fost atribuit fermei agricole. Consiliul Local Banloc a decis la sfârșitul anului 2007 concesionarea castelului pe o perioadă de 49 de ani în favoarea Mitropoliei Banatului, care își dorește să amenajeze în castel o tabără ecumenică și săli de conferințe.

Din vol. "Mic atlas al jud. Timiș", ed. a IV-a, coordonat de Dinu BARBU, lucrare declarată Cartea anului 2009 de către Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric

GÂNDURI PENTRU NOUL AN ȘCOLAR...

ECATERINA CHIU

Directoare Școala cu clasele I- VIII "Anghel Saligny"

Mai sunt câteva zile până clopoțelul va suna, anunțând începutul unui nou an școlar, început așteptat cu emoție de către elevi, profesori și părinți.

Pentru anul școlar 2011-2012 ne propunem să acordăm întregii noastre atenție unui proces educativ de calitate, prin care, nu doar să informăm, ci mai ales să formăm tânără noastră generație pentru a putea răspunde cerințelor tot mai exigente ale vremurilor de acum. Totodată, dorim să trezim conștiința elevilor privind rolul școlii, al educației, importanța majoră pe care o are școala în viața oricărui tânăr.

Într-un alt plan, un obiectiv de importanță majoră îl reprezintă descoperirea motivației interioare prin care s-ar putea combate cea mai gravă problemă cu care ne confruntăm astăzi - abandonul școlar-, al cărui cauze sunt multiple, iar elevii cu risc de abandon, cu ajutorul cadrelor didactice și al comunității, vor fi recuperați.

O altă prioritate este atragerea de fonduri prin câștigarea cât mai multor proiecte educaționale, artistice, sportive, sociale, propuse de către cadrele noastre didactice.

De asemenea, considerăm că menținerea legăturii cu părinții, cu familiile elevilor noștri este de maximă importanță, implicându-i cât mai mult în viața școlii.

Dorim ca anul care se deschide să fie unul cu realizări pe toate planurile, în conformitate cu noile prevederi ale Legii Educației Naționale - care este pusă în aplicare începând cu 1 septembrie.

Anul va începe pentru elevii școlii Banloc cu clasele igienizate, curate, pregătite pentru cursuri, mulțumită sprijinului Consiliului Local Banloc și în special a domnului PRIMAR.

Elevilor le doresc spor la învățătură, să fie ascultători, receptivi la toate informațiile pe care le primesc, să obțină rezultate bune și foarte bune precum și să aibă o purtare exemplară. Boboceilor, le urez un "Bun Venit!" în clasa I.

Cadrelor didactice le urez multă putere de muncă, dăruire și o cât mai mare implicare în tot ceea ce fac. Să punem început bun și să ne unim forțele pentru formarea viitorilor adulți.

Foaia de Remetea Mare

Pagină editată de Primăria Remetea Mare ■

LA MIJLOCUL LUNII SEPTEMBRIE, REMETEA MARE RĂSUNĂ DE CÂNTEC

ANA-MARIA POPA

La mijlocul lunii septembrie, Remetea Mare răsună de cântec, joc și voie bună, odată cu deschiderea Festivalului Busuiocului Remețean. Primarul Ilie Golubov a avut amabilitatea să ne ofere mai multe informații despre prestigiosul eveniment care se desfășoară anual în comună. Festivalul se află deja la cea de-a treia ediție și a fost realizat pentru prima dată în 2009. Atunci, ca și acum au participat mai multe ansambluri de dansuri. Anul acesta, printre invitați se află comunele învecinate: Ghiroda, Sânmihai, Săcălaz, Giroc, Traian Vuia, precum și ansambluri de peste hotare, unul din Serbia și unul din Ungaria. Pe lângă

aceștia, vor mai participa îndrăgiți interpreți ai Banatului alături de formația condusă de frații Vincu. Dintre interpreți amintim pe unul dintre cei mai apreciați doinitori ai Banatului, Adrian Stanca.

Și cum primarul nostru este un om gospodar cu grija zilei de mâine, deși numele participanților sunt sonore, bugetul disponibil pentru eveniment nu a fost majorat.

Festivalul Internațional Busuiocul Remețean a început în jurul prânzului, planificat astfel pentru ca oamenii să fie ieșiți de la biserică și a durat până târziu în noapte. Autoritățile locale au spus că nu se poate prelungi mai mult datorită faptului că a doua zi oamenii merg la serviciu, iar copiii care participă merg în prima

zi de școală, deci trebuie să ajungă în localitățile aparținătoare să se pregătească pentru ziua ce urmează.

Oamenii au primit Festivalul Internațional Busuiocul Remețean bine, sunt bucueroși că se păstrează tradițiile moștenite. În primul an organizatorii mărturisesc că au avut emoții pentru că nu știau cum va fi primit, dar totul a mers foarte bine și au fost mulțumiți de rezultatul final. Din partea comunei noastre a participa Ansamblul din Remetea Mare, coordonat de Laura și Claudiu Glatt, care, sunt de fapt și inițiatorii festivalului. Ansamblul Din Remetea Mare a fost înființat în 2008, are peste 90 de membrii, împărțiți în 3 grupe, în funcție de vârstă.

Impresii la "cald"

Opinii CONSEMNAȚE DE MONICA GAIȚA

După încheierea Festivalului Internațional Busuiocul Remețean, după o zi care a stat sub semnul distracției, cântecului și jocului popular, pentru cititorii noștri am intervievat câțiva dintre oaspeții de seamă ai evenimentului.

Consilier județean și președinte al PSD Timiș, **Titu Bojin**, fiu al comunei Remetea ne-a declarat că "așa cum se știe, Remetea este una din comunele din jurul Timișoarei care în permanență s-a străduit să păstreze portul, obiceiurile, modul de viață, să ducă mai departe tradiția culturală în zona Timișoara, cu toate că este una din comunele în care s-au stabilit multe persoane din alte părți. În ciuda acestui fapt, Remetea a reușit să îmbine tot ceea ce înseamnă păstrarea culturii așa că, am participat acum la cea de-a treia ediție a Festivalului Internațional Busuiocul Remețean. Mă bucură să văd că echipa festivalului este mai numeroasă, spectacolul, numărul de susținători este mai mare, precum și numărul artiștilor și dansatorilor prezenți. Pe lângă formațiile din județ am avut invitați Ansamblul Doina Aiudului și ansambluri din Serbia și Ungaria. Este esențial să susținem evenimentul nu numai prin vorbe ci și material, lucru pe care l-am făcut și

eu și consătenii mei. Ideal pentru cei care am participat de fiecare dată și am ajutat pentru ca acest eveniment să se întâmple ar fi ca Festivalul Internațional Busuiocul Remețean să devină un eveniment permanent. Sper ca Dumnezeu să ne dea posibilitatea ca și în continuare să fim alături de ei la asemenea evenimente, să fim alături de ceea ce se întâmplă bun în comunitatea noastră, în Remetea Mare, și bineînțeles să susținem ceea ce se întâmplă din punct de vedere cultural și administrativ, bunăstarea oamenilor în general. Sunt convins că acest lucru se va întâmpla în Remetea și voi fi în permanență cu sufletul alături de consătenii mei."

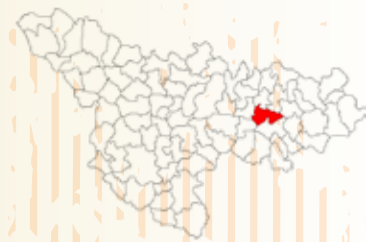
Un alt oaspete care ne-a onorat cu prezența și a adus în Remetea Mare obiceiuri și dansuri de pe Valea Mureșului este domnul primar al municipiului Aiud, **Mihai Horațiu Josan**. "Am răspuns invitației domnului primar Ilie Golubov pentru că mă leagă mai multe lucruri de această zonă, fiind fost student al Institutului Politehnic Traian Vuia din Timișoara. Consider Festivalul Internațional Busuiocul Remețean o inițiativă excelentă pentru că trebuie să ne păstrăm obiceiurile și cu toate că suntem diferiți, acestea ne unesc în momentele grele prin care trece România. Este necesar ca în aceste momente să ne regăsim identitatea, iar aceste tradiții și obiceiuri să fie transmise copiilor noștri, să menținem această legătură cu moștenirea care am primit-o, și să le deschidem un drum spre viitor, pentru că există viață și după această tristețe a României. Aiudul participă la eveniment cu un total de 26 persoane, soliști, dansatori și ansamblul nostru, Doina Aiudului. Acest ansamblu provine dintr-o veche tradiție a aiudenilor. A fost

Doina Mureșului care, începând cu anii 1970 a păstrat tradițiile și obiceiurile frumoase de pe Valea Mureșului. După 1990, întâmplându-se mai multe lucruri și pe acest plan al culturii, iar investițiile în cultură și învățământ restrângându-se - pentru că vrem, nu vrem aceste două domenii sunt legate, au făcut ca autoritatea locală să-și asume păstrarea tradițiilor, să le susțină, să le încurajeze. Ansamblul nostru a participat la numeroase festivaluri internaționale din Portugalia până în Rusia și aflând de festivalul din Remetea am hotărât să participăm pentru a sprijini la păstrarea tradițiilor. Asta pentru că, deși obiceiurile noastre sunt diferite în funcție de zonă, conlucrend și fiind uniți le putem duce mai departe. Cât despre bănațeni, cunoscându-i destul de bine pot spune că sunt niște oameni mândri, orgolioși, dar în același timp oameni cu suflet mare care știu să-și facă prieteni. În virtutea acestei prietenii eu am lansat o invitație pentru anul 2012 la Festivalul de la Aiud unde vor participa nu mai puțin de 12 țări, iar Ansamblul Flori Remețene își va găsi cu prisosință locul acolo."

Festivalul Internațional Busuiocul Remețean în imagini

Foaia F de Coșteiu

Pagină editată de Primăria Coșteiu ■

ÎN COȘTEIU A FOST, ESTE ȘI VA FI PĂSTRATĂ TRADIȚIA ȘI DANSUL POPULAR

Doamna Lili Carebia, referent așezământ cultural, vă mulțumim pentru că ați fost de acord să ne vorbiți despre minunatul Ansamblu "Florile Stăvilărilor Coșteiu" pentru cititorii noștri. Este un motiv de fală în prezent, dar spuneți-ne, când au fost puse bazele ansamblului și la inițiativa cui?

▶ Ansamblul "Florile Stăvilărilor" Coșteiu a luat ființă în anul 2001. Mentorul acestui ansamblu este domnul Petru Carebia, primarul comunei noastre, un mare iubitor de folclor.

Mentorul ansamblului este domnul primar Petru Carebia, un mare iubitor de folclor

A fost greu să puneți toate aceste mlădițe ale Banatului la un loc și să le determinați să lucreze ca o echipă?

▶ Nu pot să spun că a fost greu să lucrez cu acești tineri, dar nici ușor pentru că după cum știți și dumneavoastră, dacă dorești să realizezi ceva trebuie foarte multă muncă. Eu ceea ce fac, fac din plăcere. Iubesc folclorul. Pentru mine folclorul constituie valoarea cea mai de preț a națiunii noastre și avem datoria să păstrăm cu sfințenie această avuție națională, să o conservăm, să o valorificăm cu grijă, să sedimentăm în sufletul tineretului nostru dragostea pentru folclorul și tradițiile neamului.

Ansamblul "Florile Stăvilărilor" este împărțit pe grupe. Spuneți-ne mai multe despre cei mai destoinici dintre membrii ansamblului.

▶ Avem două grupe, 10 perechi la începători cu vârste cuprinse între 4 și 10 ani și 15 perechi la avansați cu vârste cuprinse între 12 și 23 de ani. Cu echipa consacrată am participat la mai multe festivaluri și concursuri de folclor atât în țară cât și în străinătate. Aș dori să menționez doar o parte din ele și anume: Festivalul Internațional "La izvor, la izvoarele" de la Buziaș, Festivalul concurs "Lada cu zestre" la Făget, unde ne-am calificat la faza județeană, Festivalul de Folclor de la Jimbolia precum și participări la festivaluri în Serbia la Vârșet și Nakovo.

INTERVIU REALIZAT DE MONICA GAIȚA

Pe lângă dansatori, ansamblul pe care-l conduceți în calitate de referent așezământ cultural are și soliști. Puteți să-i nominalizați pentru cititorii noștri?

▶ Da, din acest ansamblu fac parte și solistele Sabrina Danciu, Denisa Danciu, Diana Tomoni, Maria Verjel precum și Ionuț Balaci care recită în grai bănățean. La capitolul colaboratori îi amintesc pe Marius Matei și Elena Timariu.

Cum arată programul acestor tineri într-o zi de repetiție? Pe lângă dumneavoastră doamna Lili Carebia, cine altcineva se mai implică în activitatea și pregătirea ansamblului?

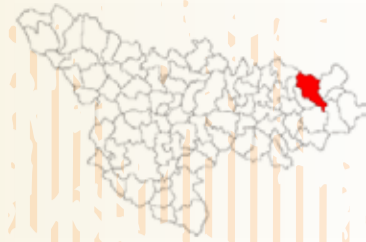
▶ Repetițiile se fac o dată pe săptămână, iar ziua aleasă este cea de vineri. Când avem spectacole, repetițiile se fac de 2-3 ori pe săptămână. La început lucrez cu cei mici o oră, iar cu cei avansați 2 ore. Coordonnatorul ansamblului sunt eu, dar la coregrafie sunt ajutată de domnul Ovidiu Briscan și doamna Delia Briscan, membrii ai Ansamblului Banatul.

Cum sprijină Primăria Coșteiu Ansamblul "Florile Stăvilărilor Coșteiu" în particular și viața culturală din comună, în general?

▶ Este implicată întru totul, dovadă și prezența extraordinară a acestui ansamblu la toate spectacolele. Ca recompensă pentru munca pe care o depun acești tineri minunați domnul primar a organizat în perioada 23-27 august o excursie la Herculană. Doresc să-i mulțumesc domnului Petru Carebia pe această cale pentru că mă susține și mă ajută în tot ceea ce fac. Trebuie să recunosc că fără ajutorul dansului și al consilierilor locali, eu nu aș putea să-mi desfășor manifestările culturale. În încheiere vreau să precizez că în Coșteiu a fost, este și va fi păstrată tradiția și dansul popular pentru că suntem o comună care ținem la moștenirea noastră.

Foaia F de Făget

Pagină editată de Primăria Făget ■

ORAȘE ÎNFRĂȚITE CU FĂGETUL

Marius MATEI

Ne-am gândit să „profităm” de oportunitatea de a fi prezenți în paginile unui jurnal cu peste 18.000 de exemplare, difuzat în 4 județe, pentru a prezenta atât pentru cititorii jurnalului Banatul, cât și pentru locuitorii Făgetului, lunar, câte un oraș înfrățit cu Făgetul. Considerăm că astfel, facem un sincer dar de suflet și „fraților” noștri.

ALETEA

Aletea - în maghiară Elek - este un oraș în județul Bichiș - în maghiară Békés megye -, situat în estul Ungariei la granița acesteia cu România. Populația orașului era de 5.567 de locuitori în anul 2001.

Aletea este menționată pentru prima dată într-un document din anul 1232. Din punct de vedere administrativ a făcut parte din județul Zărand și județul Arad. Ocupată de turci în anul 1551, a fost, potrivit istoricilor maghiari, depopulată. Ulterior, la intervenția baronului Johann Georg Harruckern, localitatea, datorită a două valuri de colonizări, 1724 și 1744, devine integral germană. Populația românească își reface apariția în localitate spre finele secolului secolul XVIII datorită deficitului de mână de lucru.

Devenit târg - oraș în anul 1854 și centru de raion în anul 1874, în Aletea se stabilec slovacii care sunt însă în anul 1947 repatriați în marea lor majoritate în Cehoslovacia. Mai puțin norocoasă, populația germană este deportată în Uniunea Sovietică la finele celui de al II-lea război mondial. În locul celor două etnii, au fost colonizați în oraș maghiarii.

În anul 1996 reprimește statutul de oraș.

Comunitatea românească

La recensământul din 1960, 365 persoane s-au declarat drept români. 1219 au declarat că româna le este limbă maternă.

La recensământul din 1980, 516 persoane s-au declarat drept români. 776 au declarat că româna le este limbă maternă.

La recensământul din 2001, din totalul populației de 5.480 de locuitori, 201 persoane s-au declarat drept români, 262 persoane au declarat că trăiesc după tradiții românești, 247 au declarat că româna le este limbă maternă, din care numai 133 de persoane o vorbesc în mod curent.

BISERICA DE LEMN „CUVIOASA PARASCHIVA” DIN JUPÂNEȘTI, JUDEȚUL TIMIȘ

Locuri ale sfințeniei în zona Făgetului

se mai deschid doar la înmormântări și la 14 octombrie, de sărbătoarea Cuvioasei Paraschiva.

Anghelo NEICU

Biserica de lemn din Jupânești, sat aparținător de orașul Făget din județul Timiș, a fost construită în sec.XVIII. Are hramul „Sf. Cuvioasă Paraschiva”(14 octombrie). Biserica se află pe noua listă a monumentelor istorice sub codul LMI TM-II-m-B-06244.

Biserica de lemn din Jupânești, aflată la câțiva kilometri de orașul Făget, a fost ctitorită, probabil, în sec.XVIII. Este amplasată în mijlocul cimitirului din localitate, pe o ridicătură de pământ ce domină centrul așezării. Biserica este concepută în forma unei corăbii, cum sunt de altfel mai toate bisericile de lemn din zona Făgetului. La construirea acestui lăcaș de cult nu s-a folosit nici un fel de metal, inclusiv cuiile fiind din lemn. Picturile originale care datau de la începutul secolului XVIII nu se mai disting. Porțile lăcașului de cult

FĂGET - ORAȘUL CASTANILOR, VĂZUT DE OASPEȚII NOȘTRI

Ionuț PETROMAN

Dintr-o carte de geografie, tipărită la 1777, se consemnează Făgetul ca fiind un oraș vechi și vestit, cu putere de primă importantă (castrum nobile), așezat pe o ridicătură și înconjurat de o câmpie minunată.

La 1660, călătorul turc Evlia Celebi, trecând prin Făget făcea o descriere a cetății medievale: "Cetatea Făgetului, a fost construită de o femeie cu numele de Tilen... E o construcție în formă pătrată, frumoasă și tare. La apus se află o poartă care dă spre câmpie. Are un dizdar, trei sute de ostași aleși și material de război îndeajuns; e acoperită în întregime cu șindrilă, dar nu are piață și bazar sau altceva. Este doar un turn de serhat..."

La sfârșitul secolului al XVIII-lea, Johann Lehmann consemna: "Făgetul este un oraș câmpenesc frumos. Locul este bogat din cauza târgurilor de animale care se țin aici. Orașul este românesc, are peste 200 de case și două biserici. Hanul de la Făget este cel mai frumos și cel mai curat și încăpător pe toată linia Timișoara-Sibiu și acest han este proprietatea doamnei Soro. În han sunt opt camere pentru oaspeți. Călătorii sunt bine serviți, dar la un preț foarte scump".

Din aceeași perioadă ne-au rămas și descrierile călătorului italian Domenico Sestini, considerat de Nicolae Iorga drept un om cult și foarte inteligent. Într-o lucrare ce apărea la 1815 la Florența, Domenico Sestini descrie și zona Făgetului, dând informații originale și corecte. Drumul de la Bujor (Traian Vuia) - sat cu "case românești însă sărace" - la Făget, i se părea călătorului italian destul de bun. "Făgetul e un târg frumos" prin mijlocul căruia trece râul Bega. Vara râul este navigabil până la Timișoara și chiar mai departe și este folosit pentru transportul buștenilor spre Câmpia Banatului.

Târgurile Făgetului îi atrag atenția și călătorului italian. Potrivit mărturiilor lui Domenico Sestini, Făgetul avea la începutul secolului al XIX-lea "200 case românești cu 2 biserici și peste 30 case germane cu o biserică mică, dar curată, slujită de călugării minoriți din Lugoj".

PERSONALITĂȚI ALE ȘCOLII FĂGETENE - TRAIAN VUIA

Simona IANCU

Născut la 17 august 1872 în satul Surducul Mic, comuna Bujor - azi Traian Vuia, cel care avea să devină membru de onoare al Academiei Române, pe 27 mai 1946, a urmat între anii 1881-1883 clasele a II-a și a III-a la Făget, mutându-se apoi la Lugoj, unde și-a continuat studiile secundare și liceale.

Dovedind o inteligență de excepție și o înclinație spre mecanica aplicată, în 1892 s-a înscris la Politehnica din Budapesta. Fascinat încă de pe băncile școlii de ideea zborului cu aparate mai grele decât aerul, pleacă în 1902 la Paris pentru a-și realiza visul. După mai multe încercări, la 18 martie 1906, visul bănățeanului de geniu, a devenit realitate.

La Montesson, lângă Paris, aparatul Vuia I a zburat pentru prima dată. După o accelerație pe o distanță de 50 de metri, aparatul s-a ridicat la o înălțime de aproape un metru, pe o distanță de 12 m, după care elicele s-au oprit și avionul a aterizat.

Multe ziare din Franța, Statele Unite și Marea Britanie au scris despre primul om care a zburat cu un aparat mai greu decât aerul, echipat cu sisteme proprii de decolare, propulsie și aterizare. De atunci a fost scoasă în evidență și propagată ideea că Vuia a reușit cu aparatul său să decoleze de pe o suprafață plată, folosind numai mijloace proprii, "la bord", fără "ajutor extern".

Reîntors în țară, bănățeanul nostru, va mai breveta și construi diferite invenții, spre exemplu un generator de abur în 1925, sau două elicoptere între 1918 și 1922.

La 3 septembrie 1950 se stinge din viață la București, fiind înhumat în cimitirul Bellu.

Director Departament Publicitate: Ana-Maria COTOȘPAN | Tel.: 0745.856.779

Relaxare la orice/
fiecare sfârșit de
săptămână
Stare de bine, stare de
normalitate
Generator alternativ
de energie pentru
întreaga săptămână

CURA DE WELLNESS PENTRU WEEK-END COMPLEX HOTELIER PARC***

245 lei/persoană/pachet

SERVICIILE HOTELIERE INCLUSE ÎN PACHET:

2 noți cazare cu mic dejun tip buffet
masă în cont
pachet wellness

PACHETUL DE WELLNESS CUPRINDE:

piscină și saună
acces în sala de fitness

LA CERERE OFERIM:

dejun – 30 ron/persoană/zi
proceduri suplimentare

MENTIUNI:

onorarea solicitărilor se face în limita camerelor
disponibile
procedurile se fac în zilele de vineri și/sau sâmbătă
pachetul de servicii are TVA inclus
taxa de stațiune, de 3 ron/persoană, se achită la recepție
pachet pentru regim de single: 285 ron/pachet

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE ȘI REZERVĂRI:

Telefon: 0256/321.320

Fax: 0256/321.581

GSM : 0755.080.094

E-mail: rezervari@buzias.ro sau statiunemarketing@buzias.ro

O SĂPTĂMÂNĂ LA BUZIAȘ! HOTEL PARC***

845 LEI/PERSONĂ/PACHET

PACHETUL INCLUDE URMĂTOARELE SERVICII HOTELIERE:

CAZARE ÎN CAMERĂ DUBLĂ /SINGLE CU MIC DEJUN BUFFET ..... 6 NOPTI
DEJUN ȘI CINĂ ÎN SISTEM FIȘĂ ÎN ..... 6 ZILE
TRATAMENT LA ALEGERE ..... 5 ZILE

PENTRU CONSULTAȚIA MEDICALĂ SE PERCEPE UN TARIF
DE 20 LEI/PERSONĂ ÎN CAZ CĂ NU ESTE PREZENTAT
BILETUL DE TRIMITERE DE LA MEDICUL DE FAMILIE.
GRUPE DE AFECȚIUNI CE SE POT TRATA: cardiovasculare,
digestive, circulatorii, neurologice.

MENTIUNI:

Zilele de intrare sunt duminica sau luni dimineața, pentru a avea
continuitate la procedurile de tratament.
Pachetul de servicii poate fi oferit și pentru 12 și respectiv 18 zile.
Solicitățile se confirmă în limita locurilor disponibile.
Baza de tratament vă pune la dispoziție: jacuzzi, duș subacval,
hidroterapie, masaj terapeutic, de relaxare, de tonifiere, kinetoterapie,
saună, fizioterapie, aplicații locale cu ceară de albine, terapie manuală,
drenaj limfatic, băi galvanice.
Oferim pachetul și în regim de single. VALOARE PACHET 965 LEI.
La cerere putem oferi pachetul în regim de demipensiune. VALOARE
PACHET 725 LEI, respectiv 845 LEI în regim de single.
Oferim pachetul pentru cazare cu mic dejun inclus + tratament la tariful
de 605 LEI/pers respectiv 725LEI în regim de single.
Acces în sala de fitness GRATUIT.
ACCES ÎN PISCINA HOTELULUI, TARIF DE 70 LEI/PERSONĂ
Accesul în piscină este inclus în pachet NUMAI dacă nu se optează
pentru alte proceduri de tratament.
Taxa de stațiune 2,5 LEI/persoană.
Pentru informații suplimentare și rezervări:
Telefon recepție hotel 0256.321.320 sau 0755.080.094
E-mail rezervari@buzias.ro; statiunemarketing@buzias.ro
www.buzias.ro

OFERTA ESTE VALABILĂ ÎN PERIOADA
15 IANUARIE - 15 DECEMBRIE 2011

Stația I.T.P. din cadrul R.A.T. Timișoara efectuează inspecții tehnice
periodice la cele mai bune prețuri de pe piață. Inspecțiile se fac la
următoarele categorii de autovehicule:

- autovehicule cu masă tehnică max. autorizată sub 3,5 t;
- autovehicule cu masă tehnică max. autorizată peste 3,5 t;
- remorci și semiremorci cu sistem de frânare;
- remorci cu frânare inerțială;
- remorci fără sistem de frânare;
- vehicule care dețin C.I.V și sunt înregistrate pe primării.

De asemenea, efectuăm și verificări în urma ieșirii din reparație la
vehiculele aparținând terților care prezintă o comandă scrisă (conform
RNTR-1).

Ne găsiți în fiecare zi de luni până vineri de la 9 la 17 în Bvd. Dâmbovița,
nr. 1/3, în depoul R.A.T.T., lângă centrul Alfa. Pentru detalii suplimentare
vizitați www.ratt.ro sau apelați 0356 803 702 – Stația ITP R.A.T.T.

Tarifele inspecțiilor periodice
(cu T.V.A.)
sunt următoarele:

CATEGORIE	Tarif lei	Tarif re- verificări siguranță (35%)	Tarif re- verificări poluare (25%)	Tarif re- verificări alte (10%)
Autoturism	80	30	20	8
Autoutilitară, microbuz sub 3,5 t inclusiv	100	35	25	10
Autovehicul peste 3,5 t	120	40	30	15
Remorcă și rulotă fără sistem de frânare	60	21	0	6
Remorcă și rulotă fără sistem de frânare sub 3,5 t inclusiv	80	30	0	8
Remorcă și semiremorcă peste 3,5 t	160	60	0	20

Foaia de Tomnatic

Pagină editată de Primăria Tomnatic ■

O ZI ÎN STRAIE DE SĂRBĂTOARE

CRISTIAN LIVIU MOSOROCEANU

Anual, în ziua de 8 septembrie, când românii sărbătoresc Nașterea Maicii Domnului, Tomnaticul are motiv dublu de sărbătoare. Pe lângă sărbătoarea creștină, în comuna noastră s-a împământenit un eveniment care are deja tradiție, Ruga de la Tomnatic. Pentru o zi, oamenii lasă grijile de-o parte și tineri și vârstnici deopotrivă se simt bine în companie cântecelor și dansurilor populare. Ediția din acest an a fost marcată de personalități ale vieții muzicale, politice și culturale bănățene. Președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, Vasile Todî a fost maestrul de ceremonii al evenimentului. Printre invitați s-au numărat primarii de la Lovrin respectiv Sănnicolaul Mare, prieteni ai primarului nostru și ai domnului Vasile Todî. Pe scenă, spre încântarea numeroasei audiențe au urcat reputații doinitori ai Banatului, Elena Jurjescu-Todî și Traian Jurchela, urmați de tinerii interpreți Zorica Cocoș, Seba Făgețean și Ianăș Roma, acompaniați de orchestra condusă de Zeno Terbancea. Nașul rugii din acest an a fost cunoscutul om politic, deputatul de Timiș Alin Popoviciu împreună cu soția sa Oana.

RUGA NOASTRĂ, „DORBITĂ” DE PERSONALITĂȚI

IMPRESII CULESE DE MONICA GAIȚA

Am rugat trei personalități prezente la Ruga Tomnaticului, să ne spună la ceas târziu, când sărbătoarea era totuși în plină desfășurare, cum au perceput domniile lor Ruga noastră.

Impresiile lor, le publicăm cu bucurie pentru locuitorii comunei noastre, dar și cu fală, pentru cititorii din alte locuri prezente în paginile „Banatului” nostru drag.

A fost o sărbătoare pregătită foarte, foarte bine. O rugă onorată de un public în număr mare și vă rog să mă credeți, că am participat până azi, la multe nedei, dar ca la Tomnatic nu m-am simțit niciunde. Mulțumesc domnului primar pentru invitație, mulțumesc locuitorilor comunei Tomnatic pentru căldura cu care m-au primit și îi asigur că de ruga din acest an, au de ce să fie mândri.

Elena JURJESCU

Cum este primarul așa și oamenii: veseli, primitori, bucurători de cântec și de joc. A fost o rugă bine organizată, onorată de oaspeți de seamă. Mulțumesc prietenului meu, scriitorul Vasile TODI, care m-a convins să ac-

cept să particip, fiindcă la Tomnatic există un primar de mare caracter, iar locuitorii comunei fac cinste trecutului ei. Le doresc tuturor sănătate, la ani mulți de viață.

Traian JURCHELA

Domnișoară Monica, ce prenume frumos ai dumneata, vine de la vorba grecească „monos” însemnând ”sihastră”, eu nu pot vorbi despre Tomnatic, decât subiectiv, pentru că eu îi iubesc oamenii, primarul, pământul și cerul Tomnaticului. Nu mă întreba „de ce?”, că nu mă pot mărturisii. Nu pentru că nu vreau, ci pentru că niciodată nu am reușit să explic iubirea.

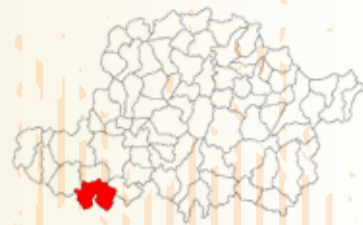
Despre Rugă ce să-ți spun? Ruga de la Tomnatic a fost prima nedee cum se spune în Banatul de munte, pe care am acceptat să o prezint. De ce? Pentru că primarul acestei comune este un om de aleasă noblețe sufletească, un om care nu poate fi refuzat și pe care după respectul cu care este înconjurat de oamenii comunei, chiar cred că dânsul, aici, reprezintă Partidul Tomnaticului.

Vasile TODI

Președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Foaia de Vinga

Pagină editată de Primăria Vinga ■

Oameni din Primăria noastră

VICTOR COCIUBA – REFERENT CULTURAL

INTERVIU REALIZAT DE MONICA GAIȚA

Referent al primăriei Vinga, dar colecționar împătimit de vederi în timpul liber, Victor Cociuba a acceptat invitația de a-și împărtăși pasiunea pentru colecționat cu cititorii noștri. Reușim astfel să cunoaștem o altă față a omului care lucrează în Primărie și care, după cum subliniază, "lucrează cu oameni și pentru oameni".

Făcând abstracție pentru câteva minute că sunteți referent al Primăriei Vinga, domnule Victor Cociuba, care sunt dorințele dumneavoastră cele mai arzătoare în ceea ce privește comuna care vă este atât de dragă?

► Îmi amintesc că acum 6 ani am dat un interviu la o publicație unguerească și, la vremea aceea, le-am spus că am trei dorințe: să se facă ziua localității, să se facă stema localității și să se tipărească o carte despre Vinga, o monografie. Prima dorință s-a îndeplinit mai repede decât mă așteptam. La 1 august 2006 s-a realizat pentru prima dată ziua localității.

De ce s-a ales 1 august pentru a celebra această zi?

► Pentru că la 1 august 1744 Vinga a primit statutul de oraș, având un magistrat și diverse privilegii din partea împărătesei Maria Tereza și mi s-a părut o dată care nu trebuie uitată și merită cunoscută. Privilegiile în acele vremuri se făceau pe o perioadă limitată.

Și care dintre dorințe vi s-a mai îndeplinit?

► S-a tipărit un singur exemplar din istoricul localității, când vor fi bani vom scoate și cartea, o carte destul de frumoasă. Va fi o realizare importantă pentru cunoașterea istoricului localității.

Acestea sunt dorințele de acum 6 ani. Ce vă doriți în prezent pentru comuna Vinga?

► Îmi doresc tare mult să fac un muzeu aici, în localitate, iar în proporție de 90% este gata. Spațiul este amenajat, iar muzeul presupune o casă tradițională împărțită în patru compartimente: camera din față, camera de dormit, magazia sau cămara și șopronul.

Camera din față va fi o camera de protocol, în camera a doua mi se pare necesar să punem un război de țesut, furci, vârtelnițe. Aici, ca o paranteză vă spun că deja avem o furcă de țesut din 1851 și o vârtelniță din 1889, reprezentând o mică parte din obiectele pe care le-am adunat din diverse gospodării de-a lungul timpului. În camera a treia, cămara, o să punem ceea ce era de obicei folosit și depozitat în această încăpere. În ceea ce privește al patrulea compartiment, să nu vă gândiți că facem un adevărat șopron. Acest compartiment al muzeului va cuprinde diverse unelte agricole și, neapărat, o vânturătoare de arpagic pentru că asta a făcut Vinga celebră în România și poate nu numai.

De la munca de referent la pasiunea de a colecționa este un pas mic

Vorbim despre Vinga în timpuri demult apuse, dar în prezent, în ultimii ani, cum s-a schimbat fața comunei?

► Totul s-a schimbat în bine și foarte bine, dar fiind vorba de oameni, despre aprecierile lor pe această temă este interpretabil. Fiecare dintre noi avem unitatea noastră de măsură, avem propria identitate și mod de apreciere. Eu îmi mențin opinia că lucrurile s-au schimbat în bine și vom continua pe această linie atâta timp cât lucrăm cu oameni și pentru oameni.

ANSAMBLUL "LILIACUL" DIN VINGA LA "NEDEIA ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI"

Tibi LIPOCZI

Duminică 21 august 2011 Ansamblul "LILIACUL" din Vinga a participat la o nouă ediție a "Nedeii Românilor de Pretutindeni" de la Valea lui Liman. Sărbătoarea se află la cea de-a XXI-a ediție și a fost organizată de Primăria Tomești, în colaborare cu Consiliul Județean și Centrul de Cultură și Artă Timiș.

Sărbătoarea a debutat cu o paradă a portului popular

urmată de un spectacol susținut de formații și ansambluri folclorice din Jud. Timiș, Arad, Hunedoara, Caraș-Severin, Cluj, precum și de ansambluri din străinătate (Ungaria și Serbia).

Ansamblul "LILIACUL" a prezentat două colaje de dansuri, unul de Bihor și unul de Banat. Acestea au fost aplaudate de public, dar și de organizatori care au apreciat coregrafia și prezentarea dansurilor.

► Din albumul cu poze frumoase al comunei Vinga

La 1930 aveam în Vinga teren de tenis și teren de volei, ulterior s-a făcut și un ștrand care avea pereții laterali din scânduri. Clubul de tenis este menționat deja din 1906. Terenurile și bazinele erau într-o dumbravă numită "pădurita". După război a mai rămas numai amintirea timpurilor de altădată și s-a trecut la colectivizarea "voluntară".

Foaia de Recaş

Pagină editată de Primăria Recaş ■

Oameni din
Primăria noastră

*S-au realizat foarte multe lucruri bune și frumoase
în Recaş, numai cine nu dorește să le vadă, nu le vede*

INTERVIU REALIZAT DE MONICA GAIȚA

Te întâmpină cu zâmbetul pe buze și o amabilitate cum rar ne mai este dat să mai vedem în zilele noastre. Este vorba despre doamna Ileana Trașcă, secretara Primăriei Recaş o femeie muncitoare și mereu dispusă să sară în ajutor aproapelui pentru că, după cum spune și ea, îi place foarte mult ceea ce face, profesia aleasă.

Doamna Ileana Trașcă, știu că sunteți bănățeancă "adoptată". Spuneți-ne vă rog, pentru cititorii noștri, de unde este originară secretara primăriei noastre?

► De loc sunt din satul Valea Lui Alb, comuna Vulturești, județul Olt, la numai câțiva km de una dintre cele mai vechi podgorii din țară "Dealul Viilor" din Drăgășani, județul Vâlcea și destul de aproape de frumoasele stațiuni turistice, balneoclimaterice de la poalele munților Râmnicului Vâlcea.

Ați ocupat încă de când v-ați stabilit în Recaş acest post sau este rezultatul unei evoluții în timp?

► În primărie am venit în luna iulie a anului 2000, la început am înlocuit o colegă cu atribuțiuni de lucrător social și secretariat, care plecase în concediu pentru creșterea copilului până când acesta împlinea vârsta de doi ani. Între timp și eu m-am calificat ca lucrător social, s-a creat un nou post, funcție

publică - relații cu publicul, pe care l-am ocupat prin concurs. De-a lungul anilor am participat la cursuri de perfecționare profesională, iar în anul 2008 am absolvit Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, specializarea Administrație Publică din cadrul Universității Babeș Bolyai din Cluj-Napoca.

Pentru cei care nu știu ce înseamnă munca în Primăria Recaş, spuneți-ne, cum decurge o zi de muncă a secretarei primarului, Ileana Trașcă?

► Făcând referire doar la activitatea pe care o desfășor eu, aș putea spune că o zi de muncă nu decurge tocmai ușor. De ce? Pentru că așa cum bine se știe, lucrul cu omul este cel mai complicat și cel mai dificil. Dar de aceea doresc să vă spun că îmi place foarte mult ceea ce fac, respect pe toți cei care vin cu probleme la primărie, îi ascult cu atenție și caut, în măsura competențelor mele să le rezolv problemele ori să îi îndrum spre compartimentele de activitate care le pot soluționa problemele respective.

Având în vedere că lucrați zilnic cu domnul primar Marinela Pașca, spuneți-ne câteva cuvinte despre dânsul, dar și despre cum a reușit să schimbe fața orașului Recaş.

► Domnul primar este un om deosebit și îmi permit să spun că și un gospodar desăvârșit, motiv pentru care a reușit să schimbe fața Recășului, desigur, prin multă muncă și cu mari sacrificii. Nimic nu se realizează stând cu mâinile în sân.

va urma

GALERIA OAMENILOR DE SEAMĂ DIN RECAȘ

MARTHA BUGARIU KESSLER

VERONICA ANDRUSEAC

Marea artistă a Recășului și a României, prim-solistă a Operei din București, mezzo-soprană în cvartetul vocal al Filarmonicii din București timp de 30 de ani. A cântat în toată Europa, în Statele Unite și pe alte continente. S-a născut la Recaş în anul 1930 și a trecut la cele veșnice în București în anul 2000. Martha Bugariu-Kessler a debutat în 1950 la Catedrala Gotică din Sibiu cu Missa în Si bemol minor de Johann Sebastian Bach.

Scritoarea și artista plastică Maria Goian a făcut școala împreună cu apreciată artistă și își amintește de ea astfel: „Colega de clasă de la liceul timișorean Notre-Dame avea în glasul ei farmecul aparte al unei voci de mezzosoprană și chemarea muzicii corale“. Căsătoria cu doctorul Kessler din Vasiova, cu care a locuit în casa de pe strada Crișan la nr. 2, i-a adus, pe lângă o viață tihnită, și destinul nesperat: vocația soțului de cronicar muzical. El a fost primul care a încurajat-o, a ascultat-o la concertul de la Catedrala Gotică din Sibiu, unde a interpretat, în 1950, partitura de alto din Missa în Si minor, de Bach. Astfel, a obținut postul de mezzosoprană în cvartetul vocal al filarmonicii bucureștene, pe care l-a deținut timp de 30 de ani. Mart-

ha i-a povestit și o întâmplare care i-a creat momente de cumpănă și îndoială. Urma să interpreteze liedul **Liniștea mea a pierit (Meine Ruh' ist hin)** de Schubert, în versiune românească. S-a blocat din cauza emoției, și i-a repetat de câteva ori prima secvență, spre amuzamentul publicului. „Un public generos“, și-a amintit Martha Kessler, „pentru că m-a încurajat într-un moment în care simțeam că mă prăbușesc, aplaudându-mă minute în șir“. Proiectase și realizase un concert care a ilustrat cântecul popoarelor pe stiluri și epoci, și a cutreierat lumea cu el, de la Belgrad la Barcelona, de la Marea Roșie la Ierusalim, de la Paris în Crimeea, fiind primită cu respectul datorat marilor artiști. Și-a păstrat cu discreție și stoicism secretul bolii care i-a măcinat neîncetat ființa. S-a stins din viață la 8 ianuarie 2000, la 69 de ani, „strălucitoare și înveșmântată în propria-i glorie“. În orașul ei natal memoria sa este încă vie, iar doamna Veronica Andrusac încearcă să o facă și mai cunoscută cu fiecare ocazie. Acesta este și motivul pentru care, chipul artei, frumos înrămat, șade la loc de cinste în Muzeul de Istorie din Recaş alături de alte personalități născute în oraș.

NONIUS, MINUNEA CABALINĂ DE LA IZVIN

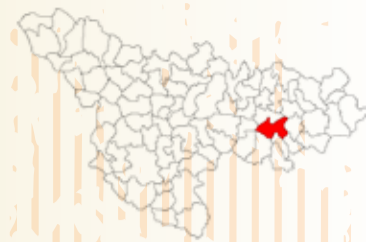
Herghelia din Izvin, orașul Recaş, este singura crescătorie de cai Nonius din România (și în Ungaria există doar una singură, cea de la Mező hegyes, din județul Bichiș - "Bihorul unguresc"). Herghelia timișeană de la Izvin, înființată la anul 1967 prin mutarea depozitului cabalin de la Pădureni, găzduiește în jur de 300 de cai, majoritatea din rasa Nonius, dar și pur-sânge englez și ardenezi. Caii de aici sunt atât în proprietatea Direcției Silvici, de care aparține herghelia, cât și a unor oameni de afaceri și politicieni locali, cai de rasă achiziționați prin licitație și lăsați la herghelie pentru întreținere.

La origine, Nonius este o rasă maghiară descendentă din armăsarul Nonius Senior, născut în anul 1810. Armăsarul a fost capturat în Normandia franceză de un ofițer din armata imperială habsburgă în timpul războaielor duse împotriva Franței împăratului Napoleon Bonaparte. Deoarece caii autohtoni din Ungaria aveau o dezvoltare corporală redusă și prezentau anumite defecte de exterior, șefii cavaleriei din armata imperială austriacă au dat dispoziție crescătorilor de cai de la herghelia Mezo hegyes, în anul 1815, să folosească armăsarul anglo-normand Nonius Senior pentru crearea unei rase cu aspect armonios. "Herghelia Imperială și Regală" din Mező hegyes a fost creată la dorința împăratului Iosif al II-lea în anul 1784, la 20 decembrie, ca prima herghelie de stat a Monarhiei. Din anul 1861, Nonius a fost încrucișat cu pur sângele englez, iar în aproape o sută de ani s-au profilat două tipuri morfologice de Nonius. Este vorba de Nonius cu talia sub 161 de centimetri și de Nonius cu o talie care variază în jurul a 171 de centimetri.

În județul Timiș-Torontal existau deja la anul 1855 depozite vestite de cai la Pădureni, Orțișoara, Liebling, Deta, Izvin, în ultimul depozit fiind crescuți armășarii de rasă ai armatei austro-ungare. În arhivele hergheliei din Izvin există dosare care confirmă pedigree-ul armășarilor din armata austro-ungară, cel mai vechi pedigree consemnat datând din anul 1902.

Din. vol. "Mic atlas al jud. Timiș", ed. a IV-a, coordonat de Dinu BARBU, lucrare declarată Cartea anului 2009 de către Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Foaia de Lugoj

Pagină editată de Primăria Lugoj ■

LUGOJUL PENTRU OASPEȚII NOȘTRI

Unul dintre cele mai importante centre ale mișcării culturale din Transilvania și Banat, Lugojul este cunoscut pentru rolul important pe care l-a jucat în dezvoltarea învățământului, în mișcarea de eliberare socială și națională și consolidarea unității naționale a românilor. Aici a avut loc în 1848 a doua Adunare națională a românilor din Banat. Astăzi este un important centru cultural și renumit centru muzical. La recensământul din 2002 număra o populație de 44.570 locuitori.

Alina GĂRDESCU

ECONOMIE

Actualmente, în Lugoj sunt înregistrate 1.692 de societăți comerciale cu capital privat dintre care: 39 societăți pe acțiuni, 19 societăți în nume colectiv, 1634 societăți cu răspundere limitată. Din punctul de vedere al obiectului de activitate: 54 de societăți comerciale sunt de producție, 2 de turism, 1.636 desfășoară activități de comerț. În perioada post-comunistă, în Lugoj au fost create întreprinderi mici și mijlocii, dar s-au stabilit aici și filiale ale unor companii industriale, renumite în Europa: Villeroy și Boch în domeniul ceramicii, Rieker pune în valoare tradițiile de confecții de încălțăminte, Werzalit în prelucrarea lemnului, Honeywell — sisteme de siguranță vieții, Autoliv — sisteme de siguranță a pasagerilor (airbaguri, centuri, volane, senzori).

TRANSPORTURI

Mihaela MUNTEANU

Lugojul este străbătut de două importante rute comerciale: drumul național DN 68 către Deva și drumul european E70 către București. Distanțele către principalele orașe din apropiere sunt: Timișoara - 60 km; Reșița - 58 km; Caransebeș - 45 km; Deva - 101 km; Lugoj - București - 480

km. În ceea ce privește transportul feroviar, Lugojul face parte din Regionala de Căi Ferate Timișoara. Din Gara Lugoj se poate călători către orice destinație din țară, cele mai importante rute directe fiind: Timișoara - București (prin Craiova sau Brașov), Timișoara - Iași. La 60 km distanță de Lugoj se află Aeroportul Internațional Timișoara. La Arad și Caransebeș sunt aeroporturi naționale. Rețeaua de străzi însumează în Lugoj aproximativ 97 km dintre care 65 km sunt străzi modernizate.

Centura ocolitoare a municipiului Lugoj, situată în partea de est a localității, a fost inaugurată la data de 21 august 2010. Centura are o lungime totală de 9,6 km, 12 m lățime, din care două benzi de circulație a câte 3,5 m fiecare și 2,5 m acostamente pe fiecare parte a drumului. De asemenea centura cuprinde: un pod peste râul Timiș, cu o lungime de 100 m, un pasaj peste DN 68 A în lungime de 185 m și un alt pasaj peste calea ferată Lugoj-Timișoara și DN 6, în lungime totală de 299 m. Șoseaua de centură a orașului Lugoj, construită în regim de autostradă, este prima verigă a Coridorului IV european din România. Lucrarea reprezintă un nod important care asigură conexiunea în Coridorul IV transeuropean cu tronsonul Deva-Lugoj-Nadlac.

CULTURĂ

ESTERA ROSEBLUM

Continuând importante tradiții culturale și de spiritualitate românească, Lugojul fiind considerat capitala culturală a Banatului, Casa de Cultură

a municipiului Lugoj organizează următoarele manifestări artistice:

- Festivalul Internațional Coral Ion Vidu;
- Festivalul Internațional de Teatru Neprofesionist;
- Festivalul Internațional de Folclor Ana Lugojana;
- Concursul Internațional de Canto Traian Grozăvescu;

În fiecare an la 20 decembrie se sărbătorește Ziua Lugojului, amintind că orașul a fost în decembrie 1989 al doilea oraș liber din România. La 15 august are loc Ruga Lugojană, sărbătoare anuală dedicată celebrării Hramului Bisericii Ortodoxe Adormirea Maicii Domnului.

Daniela NEGRU

OBIECTIVE TURISTICE

- Hanul Poștei, clădirea datează în forma actuală din anul 1726 și adăpostește în prezent sediul protopopiatului ortodox român;
- Biserica și fosta mănăstire franciscană, edificate în 1733;
- Biserica ortodoxă "Adormirea Maicii Domnului", construită între 1759-1766 în stil baroc, ctitorie a oberkneazului Gavril Gurean;
- Catedrala greco-catolică "Coborârea Sf. Spirit", a Episcopiei de Lugoj, edificată în stil clasicist între 1843-1854;
- Turnul Bisericii "Sf. Nicolae", început în secolul al XV-lea (1402);
- Ansamblul arhitectural ce compune orașul vechi de astăzi;
- Mozaicul Sfântul Vasile cel Mare de pe

fațada fostei școli de fete, operă a pictorului academic Virgil Simonescu;

- Teatrul vechi, construit la 1902;
- Statuile lui Coriolan Brediceanu, Traian Grozăvescu, Ion Vidu, și Ion Dragalina;
- Casa scriitorului Ion Popovici Bănățeanul;
- Casa poetului Victor Vlad Delamarina;
- Casa tenorului Traian Grozăvescu;
- Casa compozitorului Ion Vidu;
- Monumentele funerare ale lui Coriolan Brediceanu, Valeriu Braniște, Victor Vlad Delamarina și Traian Grozăvescu.
- Monumentul Eroilor Români din Primul Război Mondial. Monumentul este amplasat în Piața Republicii, fiind creația sculpto-

rului Radu Moga. El a fost dezvelit la 9 iunie 1935. Pedestalul este masiv, alcătuit din blocuri de granit, de forma unui trunchi de piramidă patrata, înalt de 1,5 m, surmontat de o coloană prismatică, de plan patrat din granit, înaltă de 3,5 m. Pe acesta se ridică statuia din bronz, înaltă de cca 3 m, a unui ostaș în poziție de atac. Pe fațada principală este atașat un meplat din bronz reprezentând "Lupa Capitolina", simbolul latinătății poporului român. Pe fațada principală a pedestalului se află o flacăra de granit. Monumentul este înscris la poziția 309, cod TM-III-m-B-06321 în "Lista monumentelor istorice", actualizată prin Ordinul ministrului Culturii și Cultelor nr. 2314/8 iulie 2004.

Foaia de Jimbolia

Pagină editată de Primăria Jimbolia ■

PRILEJ DE FALĂ PENTRU JIMBOLIENI

Primarul orașului nostru, domnul **Kaba Gábor** va fi propus în această lună de către Comitetul Director al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric pentru a face parte din Senatul Uniunii. Recomandarea vine ca o recunoaștere a atenției pe care primarul nostru o acordă de ani de zile vieții culturale. - R -

PROTECTORUL ORAȘULUI

La anul 1866, în centrul Jimboliei, localnicii înălțau statuia Sfântului Florian, cea care va deveni în timp un simbol al orașului, sfântul fiind considerat protector al Jimboliei și al pompierilor localnici, aceasta după înființarea formațiunii de pompieri voluntari din Jimbolia, la anul 1875. Florian nu adora zeii romani și de aceea a fost pedepsit de autorități, fiind trimis în exil în nord-estul Austriei de azi, la Sankt Polten. Nu numai că nu s-a închinat zeilor romani, dar, mai mult, a ajutat un grup de creștini în păstrarea credinței acestora. Drept pedeapsă, a fost ucis în chinuri. Martirul creștin executat la 4 mai 304 de romani în Lauria (Lorch, Austria). Asociația Pompierilor Civili din Jimbolia, având sprijinul Primăriei orașului și al Muzeului Banatului din Timișoara, a înființat la anul 1993 Muzeul pompierilor „Florian”, pentru a cinsti activitatea pompierilor începută în anul 1875. Colecția Muzeului "Florian" deține obiecte și dotări specifice formațiilor voluntare de pompieri din Banat din perioada anilor 1880 - 1970, dar și tablouri sau fotografii, documente specifice, diplome ori trofee obținute de-a lungul anilor de pompierii voluntari la concursurile profesionale. Statui ale Sfântului Florian au fost ridicate și-n alte localități din Banat și Ardeal, cum ar fi cea din orașul Cărei (județul Satu Mare, secolul al XVIII-lea), cea din localitatea Sânpetru German sau cea din cartierul Aradul Nou (municipiul Arad), ultima realizată în anul 1869 din donațiile familiei Dambacher și ale lui Anton Sachs. Mucenicul Florian din Aradul Nou este reprezentat în uniforma ofițerilor romani, cu coif pe cap, având în mâna dreaptă un ulcior cu apă pentru stingerea incendiilor, iar în mâna stângă un steag.

Din. vol. "Mic atlas al jud. Timiș", ed. a IV-a, coordonat de **Dinu BARBU**, lucrare declarată **Cartea anului 2009** de către Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Cetățeni de onoare ai Jimboliei

PROF. DR. PETRU DRĂGAN

Cristina DOBRE

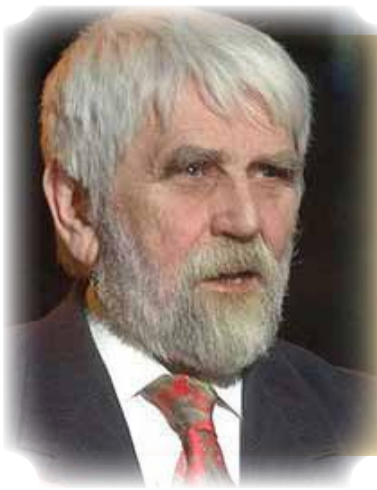

S-a născut la data de 2 februarie 1932 la Jimbolia, jud. Timiș. Și-a început educația la Școala Primară din Jimbolia, continuând apoi la Liceul „C. D. Loga” din Timișoara. A absolvit în 1957 Facultatea de Medicină Generală din Timișoara, fiind șef de promoție și bursier republican. Între 1957 și 1959 a lucrat ca și medic de medicină generală la Bocșa Română. În anul 1959 și-a început activitatea în cadrul Clinicii de Urologie a Universității de Medicină din Timișoara, parcurgând toate etapele de promovare, de la preparator universitar, până la profesor universitar, titlu care i-a fost conferit în 1990. A efectuat numeroase specializări în țară și străinătate, dintre care menționăm o bursă Fullbright la Departamentul de Urologie a Universității California din Los Angeles (1969-1970). Între 1975 și 1976 a lucrat ca și profesor de urologie la Universitatea din Monrovia, Liberia. Activitatea sa didactică, științifică și medicală a fost extrem de vastă: a fost un adevărat conducător de școală medicală urologică, a introdus 15 intervenții chirurgicale noi în activitatea curentă, a fost promotorul introducerii endourologiei joase din Timișoara și din țară. A efectuat în 1981 primul transplant de rinichi prelevat de la cadavru din România, fiind unul dintre pionierii transplantului renal la noi în țară. A publicat peste 200 de articole și lucrări în reviste de prestigiu naționale și internaționale, a realizat în calitate de redactor și autor un număr de 15 monografii; a coordonat de asemenea, în calitate de redactor-șef, revista Timișoara Medicală. A fost membru a numeroase Asociații și Societăți de specialitate, dintre care amintim: Academia de Științe Medicale, Asociația Română de Urologie, Asociația Română de Endourologie (membru fondator), Asociația Europeană de Urologie, Societatea Internațională de Urologie, Asociația Americană de Urologie, Uniunea Medicală Balcanică, Consiliul Național al Prostatei. A fost membru de onoare al Societății Sud-Est Germane de Urologie și al Societăților Urologilor din Republica Moldova. Profesorul PETRU DRĂGAN a primit de-a lungul activității sale numeroase distincții și premii, dintre care amintim: Ordinul Muncii clasa a III-a (1979), Ordinul național „Pentru Merit” în grad de Mare Ofițer (2000), Cetățean de Onoare al Orașului natal, Jimbolia (1966), Cetățean de Onoare al Municipiului Timișoara (2002).

Gala premiilor Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, 11 mai 2011. Domnul primar al orașului Jimbolia - Kaba Gabor, recitând, la rugămintea președintelui Uniunii, domnul Vasile Jodi, din creația postului Marin Sorescu.

Din albumul primăriei

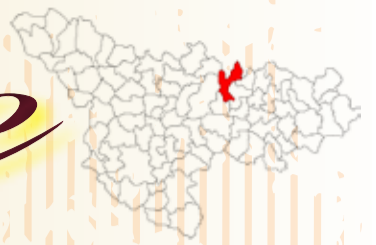
Din creația unui poet pe care nu-l vom uita niciodată : Petre Stoica

Nașterea mea e trecută-n registru
botezul meu e caligrafiat și el în registru
diagrama sânguinței și lenei mele -
urmărită în munți de registre școlare
furând cândva un trandafir pentru tine
am fost pedepsit și trecut în registru
între file cu rubrici grosolane
stă parafată cuminte

eterna mea dragoste pentru tine
fiul nostru: trecut și el în registru
mereu și mereu Petre Stoica prezent în registre:
pentru boli pentru gânduri pentru atâtea și-atâtea
datorii neachitate la timp
până-n ziua când capacul de sicriu al registrului gros
va cădea în sfârșit pentru ultima dată
peste numele meu de om plecat dintre vii

Registre

Foaia de Brestovăț

Pagină editată de Primăria Brestovăț ■

O ZI FRUMOASĂ CA O BUCURIE

ANA-MARIA COTOȘPAN

Adevăr spunea prozatorul și dramaturgul german de etnie ebraică Moyses Baruch, așezat definitiv în conștiința cititorilor sub pseudonimul Berthold Auerbach, atunci când afirma că muzica purifică sufletele de praful vieții cotidiene. Am trăit acest adevăr, la mijlocul acestei luni, în satul - reședință de comună- Brestovăț, unde Festivalul – Concurs de Folclor, Cântecele pe Banat ajuns la ediția a III-a desfășurat în cadrul Zilelor Culturii Aromâne, a strâns atâta public, încât sala Casei Naționale, devenise neîncăpătoare. Onorat, ca la fiecare ediție, de prezența unor personalități marcante ale vieții muzicale și nu numai din Țara Banatului, admirabil pregătit de Primăria comunei Brestovăț cu sprijinul recunoscut al Consiliului Județean Timiș, festivalul coordonat de doamna cântecului bănățean Elena JURJESCU în calitate de director, a adus pe scenă dinaintea publicului, opt concurenți, admirabil pregătiți. Juriul, condus ca la fiecare ediție de muzicologul Gelu STAN, a avut în componența sa, pe doamna Daniela BĂCILĂ, pe domnul Nicolae IGNEA, pe doamna Elena JURJESCU, pe cunoscutul prezentator de televiziune Ioan OLTEANU, pe domnul Mircea CĂRȚIȘOREANU, pe domnul Vasile TODI, pe domnul Laurențiu MOCAN și pe omul pe care Brestovățul l-a ales și-l va realege ca primar, Eugen DOBRA.

Dacă este adevărat că o mie de cuvinte nu pot spune cât o fotografie, atunci vă invităm pe dumneavoastră, cititorii jurnalului nostru, să priviți o zi frumoasă ca o bucurie a cântecului, prin ochiul magic al obiectivului aparatului de fotografiat și vă promitem, ca în fiecare lună, Foaia de Brestovăț, să vă prezinte câte un concurent al acestei ediții.

► Mădălina ROȘU

► Loredana VLAD

► Lavinia BURU

► Denisa DANCIU

► Adriana CIUMĂU

► Adriana HOROBA

► Sabrina DANCIU

► Juriul, înconjurat de concurenți, interpreți invitați, membrii ai orchestrei condusă de George JORJ și de tinerii dansatori ai Coșteiuului, îndrumați cu pasiune și dragoste de doamna Lili CAREBIA

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

INTERVIU REALIZAT DE VASILE TODI

Francisc Boldea, este un om, pe care nu te poți supăra niciodată. Inima lui, caldă ca pâinea scoasă din cuptorul vorețului, păstrează o sfiiciune de om educat la școală făcută la vreme. Îndemânic la rostirea vorbelor, el își priponește întodeauna argumentele la umbra logicii fără cusur. Dincolo de problemele administrative, se simte în largul său vorbind de Schubert, Goethe, ori Mozart. Și acesta, este unul din motivele pentru care, întâlnindu-ne, nu ne plictisim.

Domnule primar, aș vrea ca dialogul nostru să debuteze consensual și anume, dumneavoastră să acceptați că deși inginer sunteți totuși intelectual, iar eu deși scriitor știu și să citesc. Și știind deci să citesc, îmi amintesc două versuri în grai, care sună așa: „Doamne, nu-m scria păcat / C-am zuitat a Ta poruncă.” Ce poruncă uită des primarul orașului Lugoj?

► Stimate domnule Todi, îmi primul rând vă mulțumesc pentru inițiativa dumneavoastră, aceea de a vă preocupa de probleme orașului nostru. Și dacă doriți să începem acest interviu într-un aer „consensual”, nu pot decât să fiu de acord cu dvs. Cu condiția să fiți și dumneavoastră de acord cu mine, atunci când îndrăznesc să afirm că expresia „inginer intelectual” este un pleonasm mai mult decât evident. Revenind la întrebarea dumneavoastră, ca orice creștin adevărat, mărturisesc că nu pot fi fără păcat. Dar, tot ca orice creștin, pentru mine Biserica este una dintre cele mai importante instituții dintr-o societate. Alături de Școală și Familie, Biserica este aceea care ne formează ca oameni și ne arată întotdeauna calea de urmat.

...mai ales ca primar, principala condiție de reușită este diplomația.

Ați demarat la începutul acestui an, un serios program de investiții, în ce fază se află el astăzi?

► Până la momentul discuțiilor noastre, toate proiectele de investiții sunt în grafic. Am reușit să finalizăm primele două etape de asfaltare, adică peste 40 de străzi din municipiu. În total, până la sfârșitul anului 2012, vor fi asfaltate 70 de străzi. În paralel, au fost modernizate trotuarele, s-au amenajat noi locuri de parcare și au fost reparate străzile cu carosabil asfaltat. Lucrările de modernizare a Stației de Epurare se apropie și ele de final, în paralel cu cele de reabilitare a rețelei de alimentare cu apă și canalizare. Se lucrează la refacerea celor trei clădiri emblematice din Piața Victoriei - Primăria, Biblioteca și Biserica „Adormirea Maicii Domnului”. În aceste zile am semnat și contractul de execuție pentru un nou pod pietonal, care va face legătura între Piața Agroalimentară și ștrand. Am enumerat doar câteva dintre cele mai importante investiții. Oricine poate vedea că se lucrează în oraș. De la periferie spre centru, se lucrează în toate cartierele și în toate zonele.

Ca scriitor, mă interesează mai puțin cei 17.000 m2 reprezentând reparațiile la străzile balastate și mai mult serviciul „Biblionet” ca centru de informare al publicului, inaugurat în cadrul Bibliotecii Municipale, despre care vă rog să-mi vorbiți.

► Într-adevăr, Biblioteca Municipală a inaugurat în noiembrie anul trecut serviciul „Biblionet” - centru de informare pentru public. În cadrul programului, Biblioteca noastră a primit zece calculatoare, dotate cu camere web și acces la internet. La mai bine de jumătate de an, pot spune că noul serviciu se bucură de interes din partea cetățenilor. Mai mult decât atât, am avut și o primă serie

de cursanți, persoane de vârstă a treia, care au învățat noțiuni de bază și acum frecventează Biblionet-ul.

Sunteți, domnule Francisc Boldea, Cetățean de Onoare al orașului Oțelul Roșu. Pe când și al orașului Lugoj?

► Încă de când am fost ales ca primar, am făcut publică hotărârea mea de a face din titlul de „Cetățean de Onoare” o adevărată distincție. Până acum, acest titlu s-a acordat „pe bandă rulantă” și, drept dovadă, mulți dintre cetățenii de onoare actuali nu mai au nicio legătură cu Lugojul. Eu cred că este

Foto: www.primarialugoj.ro

FRANCISC BOLDEA

esențial să înțeleagă toată lumea că acest titlu presupune și anumite obligații, nu doar drepturi.

Principalul dumneavoastră obiectiv ca primar ales al acestui oraș, credeți că a fost atins?

► Cred că în proporție de 90% am reușit să ating în acești 3 ani de când am fost ales primar, obiectivele pe care mi le-am propus în programul „De la periferie la centru”, program cu care am câștigat încrederea lugojenilor. Ca viziune de ansamblu, programul a vizat dezvoltarea întregului oraș, începând cu zonele de periferie, acolo unde nu s-a mai făcut nimic de ani de zile. Eu cred că rezultatele sunt vizibile pentru toată lumea. Avem un oraș mai curat, mai civilizată, mai european, cu străzi și trotuare asfaltate, cu locuințe pentru tineri, cu un sistem de alimentare cu apă și canalizare la standarde europene și, în scurt timp, cu o stație de epurare cu adevărat funcțională.

Sunteți un bănățean căruia nu-l displace lozincă emfatică a intelectualilor bănățeni din perioada interbelică: „Bănătu-i fruncea!”. Chiar e domnule Boldea?

► Sunt mândru că sunt lugojean și voi recunoaște oricând acest lucru. Cred că „fala” noastră, a bănățenilor, este munca, prin care am reușit, de-a lungul timpului, să ne afirmăm nu doar în plan național ci și dincolo de hotare. Mai mult decât atât, sunt mândru de renumele dobândit de orașul nostru, acela de „Capitală culturală a Banatului”. De aceea, cred cu tărie că „Nu-i român ca bănățeanu/ Bănățean ca lugojanu/ Lugojan ca Brediceanu...”

Am înțeles de la prima noastră întrevvedere, reciproc malițioasă, că oricine vă relativizează spiritualitatea geografică a nașterii dumneavoastră vă jighește. Ce înseamnă Lugojul pentru dumneavoastră, domnule Francisc Boldea?

► Cu un singur cuvânt cred că am spus totul. Lugojul înseamnă acasă...

Detest politica, din clipa în care m-am convins că Stalin avea dreptate atunci când constata că realmente important este nu cine și cum va vota în partid; ceea ce prezintă o importanță extraordinară este cine va număra voturile. La dumneavoastră în partid e actual Stalin?

► Nu, categoric nu. Viziunea noastră social-democrată a susținut întotdeauna egalitatea de șanse și ascensiunea bazată exclusiv pe meritele fiecăruia. De aceea, sunt convins că Partidul Social Democrat cu actuala sa formulă de conducere este capabil să administreze în mod rațional situația actuală din România.

Domnule primar, îmi permiteți o remarcă anticipativă? România viitorilor 50 de ani, va desfiinde cuvântul onoare în politică. Unde poate duce această supremă lipsă de demnitate?

► Permiteți-mi să nu fiu în totalitate de acord cu remarca dumneavoastră. Așa cum fiecare pădure își are uscăciunile ei, la fel se întâmplă și în politică. Dar asta nu înseamnă că toți politicienii se ghidează după aceleași principii. Din punctul meu de vedere, omul în sine este mai presus de toate.

Vă rog să observați că evit întrebările electorale și pentru că stau de vorbă cu un om pe care, inginer fiind, mă simt îndemnat să-l întreb: un gol aparent poate fi el însuși expresia preaplinului?

► Depinde din ce punct de vedere abordați acest aspect. Dacă ne referim la situația actuală a României, răspunsul ar fi Da. La ce mă refer aici? Voi fi la fel de subtil ca dumneavoastră, și spun doar atât: Oare de ce, în plină criză economică, se cheltuie haotic milioane de euro pe acțiuni de promovare fără nici un rezultat? În timp ce proiecte precum reabilitarea termică sunt abandonate din cauza... lipsei de fonduri?

Cum se vede Lugojul de la fereastra primarului?

► Cu toată obiectivitatea, îmi permit să afirm că se vede ca un oraș în plină dezvoltare. Mai avem mult de lucru, dar sunt sigur că, cu ajutorul lui Dumnezeu, voi reuși să duc la bun sfârșit toate proiectele pe care mi le-am propus.

Sunteți un om cu mari îndatoriri, silit deci să aibă o percepție foarte exactă a realului. Aș vrea să știu, până unde în dialogul cu oamenii, merge sinceritatea dumneavoastră?

► Una dintre primele porunci pe care le-am învățat în cei șapte ani de acasă este „să nu minți”. Ca politician însă, dar mai ales ca primar, principala condiție de reușită este diplomația. Din punctul meu de vedere, încerc să le combin pe cele două...

Cu ce problemă importantă, se va confrunta Lugojul în viitor?

► Cred că una dintre problemele cu care se va confrunta întregul județ este cea legată de depozitarea deșeurilor. Tergiversarea lucrărilor la deponeul de la Ghizela ridică mari semne de întrebare pentru următorii câțiva ani. Din punctul nostru de vedere, la ora actuală căutăm să identificăm soluții alternative pentru colectarea și refolosirea deșeurilor.

Are România, astăzi, politicieni care, singuri, pot manevra conștiințe?

► Vreau să cred că suntem un popor de oameni deschiși și maturi. Un popor care, la douăzeci de ani de la Revoluție, a reușit să își stabilească cu exactitate o scară de valori și să o urmeze ca atare. De aceea, nu cred în manevrarea conștiinței, chiar dacă unii dintre politicieni încă mai mizează pe acest lucru.

Interviu prezent în volumul Interviu neconvenționale, în curs de apariție la Editura "Cartea Bănățeană"